

RADIACINĖS SAUGOS CENTRO EKSPERTIZĖS IR APŠVITOS STEBĖSENOS DEPARTAMENTO RADIACINIO PAVOJAUS STEBĖJIMO IR PERSPĖJIMO SKYRIAUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

Pagrindiniai Radiacinės saugos centro (toliau – Centras) Ekspertizės ir apšvitos stebėsenos departamento (toliau – Departamentas) Radiacinio pavojaus stebėjimo ir perspėjimo skyriaus (toliau – Skyrius) veiklos uždaviniai:

1. vykdyti ankstyvąjį radiacinio pavojaus stebėjimą ir perspėjimą;
2. vykdyti radiologinės būklės prognozavimą;
3. vykdyti paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviomis medžiagomis užterštų objektų paiešką;
4. užtikrinti pasirengimą nustatyti avarinę apšvitą biologinės dozimetrijos metodais;
5. kaupti ir sisteminti radiologinės būklės stebėjimo ir prognozavimo duomenis.

Skyriaus funkcijos:

1. organizuoja ir atlieka aplinkos dozės galios bei radionuklidų sudėties stebėjimą, analizuoja stebėjimo ir tyrimų duomenis;
2. organizuoja ir atlieka ankstyvojo radiacinio pavojaus perspėjimo sistemos (angl. *Radiation hazard early warning and monitoring information system*) (toliau – RADIS sistema) priežiūrą: diegia, eksploatuoja ir vysto RADIS sistemą, užtikrina nuolatinį RADIS sistemos veikimą, pagal kompetenciją vykdo RADIS sistemos matavimo stočių, programinės įrangos ir kitų priemonių, kurių reikia RADIS sistemos veikimui užtikrinti, priežiūros darbus bei operatyviai šalina gedimus;
3. organizuoja ir atlieka automatinį ir neautomatinį aerolių matavimo stočių priežiūrą: diegia, eksploatuoja ir vysto aerolių matavimo stočių sistemas, organizuoja ir atlieka oro mėginių paėmimą ir perdavimą tolesniems tyrimams, užtikrina nuolatinį šių stočių veikimą, pagal kompetenciją vykdo priežiūros darbus bei operatyviai šalina gedimus;
4. atlieka radiologinės būklės prognozavimą avarijų valdymo sprendimų paramos sistemoje (ARGOS) (angl. *Accident Reporting and Guiding Operational System*);
5. užtikrina tarptautinių susitarimų dėl duomenų apie radiologinę būklę apskaitos įgyvendinimą, teikdamas informaciją apie gama dozės galios lygį aplinkoje Europos radioaktyvumo duomenų mainų platformai (EURDEP) ir viešindamas juos interneto tinklalapyje adresu: <https://www.rsc.lt/radis/>;
6. pagal kompetenciją planuoja, organizuoja ir vykdo paliktųjų radioaktyviųjų šaltinių ir radioaktyviomis medžiagomis užterštų objektų paiešką ant žemės ir iš oro bei atlieka gautų rezultatų analizę ir vertinimą;
7. organizuoja ir atlieka Centro geoinformacinės sistemos, skirtos radiologinių ar branduolinių avarijų valdymui bei radiologinės būklės stebėsenai vykdyti būtinoms erdviniais duomenimis kurti, analizuoti, valdyti saugoti, koreguoti, viešinti, viešioms duomenims naudoti, administravimą ir priežiūrą;
8. pagal kompetenciją dalyvauja vykdant gyventojų apšvitos tyrimo ir įvertinimo programas, planuodamas, organizuodamas ir atlikdamas apšvitos ir radiojautrumo nustatymą biologinės dozimetrijos metodais, rezultatų analizę ir vertinimą;
9. pagal kompetenciją dalyvauja likviduojant radiologines ir branduolines avarijas, atlikdamas radiologinius ir dozimetrinius tyrimus ir pagal jų rezultatus prognozuoją radioaktyviąją pernašą;
10. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant informacijos visuomenei aktualiais gyventojų radiacinės saugos klausimais projektus;
11. pagal kompetenciją dalyvauja organizuojant ir vykdant mokomąją praktiką vidurinių bendrojo lavinimo ir profesinių mokyklų mokiniams, aukštųjų mokyklų studentams, asmenims,

kurie mokosi pagal neformaliojo švietimo programas, bei Tarptautinės atominės energijos agentūros ir kitų tarptautinių organizacijų ar Europos Sąjungos institucijų deleguotiems atstovams;

12. pagal kompetenciją dalyvauja organizuojant ir atliekant gyventojų ir darbuotojų, kurių veikla susijusi su gyventojų radiacinės saugos užtikrinimu, mokymą radiacinės saugos klausimais;

13. pagal kompetenciją bendradarbiauja su Tarptautine atominės energijos agentūra, kitomis tarptautinėmis organizacijomis, Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir Lietuvos Respublikos institucijomis ir įstaigomis;

14. rengia Skyriaus metinių veiklos planų ir veiklos ataskaitų projektus;

15. pagal kompetenciją įgyvendina kokybės vadybos sistemos dokumentus ir teikia siūlymus dėl jų tobulinimo;

16. pagal kompetenciją teikia fiziniams ir juridiniams asmenims konsultacijas;

17. vykdo kitas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių radiacinę saugą, nustatytas funkcijas ir Departamento direktoriaus pavedimus.